

Overdenking in de dienst voor kerk en wijk, Capelle-Schollevaar, 31 oktober 2010, 16.00 uur

Jaarthema: 'Tien verrassende kanten van God'

Thema: 'Gods heiligheid: wat betekent het voor ons dat Hij heilig is?'

Lezingen: Jesaja 6: 1-8 en 1 Petrus 1: 13-21

1. De heilige God gaat onze menselijk maat te boven

De grote natuurkundige Isaac Newton deed een keer een experiment. De zon scheen op een spiegel, en Newton wilde weten of hij met het blote oog de weerspiegeling van de zon kon zien. Toen hij in die weerspiegeling keek, kon zijn oog dat niet aan. Door de felle schittering op zijn netvlies werd Newton tijdelijk blind. Drie dagen lang bleef hij in een donkere ruimte, maar zelfs na drie dagen zag hij nog steeds een vlek voor zijn ogen. Hij schrijft: 'Ik probeerde alles om niet aan de zon te denken. Maar ik kon er niet omheen, ik bleef die vlek zien.' Als hij een paar minuten langer richt in de weerspiegeling van de zon had gekeken, was hij voorgoed blind geweest. Onze ogen zijn daar niet op ingesteld, wij zijn daar niet op gemaakt.

Vandaag denken we na over de heiligheid van God. En die heiligheid van God heeft alles te maken met het anders-zijn van God. God is van een hele andere orde dan wij, zóveel groter, zóveel machtiger, zó verheven. In het hele universum dat God heeft gemaakt, is de zon maar een speldeknop. En het licht van die zon kunnen wij als mensen al niet verdragen. God is zó totaal anders dan wij, zó niet te bevatten groot en vol glorie en majesteit, dat wij als kleine, onheilige mensen totaal niet in de buurt van die grote heilige God kunnen komen. Wij kunnen dat als mensen niet áán. Paulus schrijft aan zijn vriend Timotheüs: 'Hij alleen is onsterfelijk en Hij woont in een ontoegankelijk licht; geen mens heeft Hem ooit gezien of kan Hem zien.' Een 'ontoegankelijk licht', dat wil zeggen: je kunt niet in Gods buurt komen, dat red je niet, als mens. Zoals je ook niet in een vliegtuig kan stappenaar tien kilometer hoogte kan vliegen en er dan met een parachute uitspringen. Op tien kilometer hoogte is de lucht zó koud en zó ijl, je zou acuut sterven. Zoals je ook niet in een onderzeeër kunt stappen, 500 meter onder water kunt duiken en dan met één luchtflesje naar boven kunt zwemmen. De druk op die diepte is zó groot, dat kan een mens niet aan. God in Zijn heiligheid gaat onze menselijke maat vèr te boven.

We hebben gelezen uit Jesaja 6. Dit is één van de winige plaatsen in de Bijbel waar wèl een mens God ziet. Maar dat 'zien' is altijd een omfloerst 'zien'. Het lijkt erop dat hier sprake is van een visioen. Vers 1: 'Ik zag de Heer zitten op een hoogverheven troon. De zoom van Zijn mantel vulde de hele tempel.' Alléén dus al de zoom van Gods kleed vult dat hele tempelcomplex in Jeruzalem, in dat visioen van Jesaja. Zelfs de engelen die vliegen rondom de troon van God, kunnen God niet recht in het gezicht kijken. Ze

hebben twee vleugels om hun gezicht mee te bedekken. Ze roepen elkaar toe: 'Heilig, heilig, heilig is de HEER van de hemelse machten. Heel de aarde is vervuld van Zijn majesteit.' Als Jesaja dat meemaakt, dan dreunt de hele aarde. Hij schreeut het uit, in vers 5: 'Wee mij, ik moet zwijgen, want ik ben een mens met onreine lippen, en ik leef temidden van een volk dat onreine lippen heeft.' 'Wee mij, ik moet zwijgen'. In de vertaling van 1951 staat: 'Wee mij, ik ga ten onder...' 'Ik verga!' Waarom? Omdat de heiligheid van God zich niet verdraagt met de onheiligheid van een mens. Als je als zondig mens in de nabijheid komt van de volmaakte God, dan krijg je kortsluiting. Dan verteer je!

Als de engelen, die zonder zonde zijn, al hun gezichten moeten bedekken met hun vleugels, wie ben je dan als zondig mens om dicht bij God te kunnen komen? In feite zijn er dus twee redenen waarom er een kloof is tussen God en ons: ten eerste is Hij de Schepper en zijn wij schepselen, we zijn van een andere orde. En ten tweede is Hij volmaakt, perfect, en zijn wij bevlekt met zonde en kwaad. In Genesis 2 lezen we dat God vóór de zondeval een open contact had met Adam en Eva. Er was wel het enorme verschil tussen Schepper en schepsel, maar niet de breuk van de zonde. Maar als die breuk er wel gekomen is, de breuk van het kwaad, dan is de kloof tussen God en mensen zó diep geworden, zó groot, in feite onoverbrugbaar.

2. Toch zoekt de heilige God contact met onheilige mensen

Toch legt God Zich niet neer bij die kloof. Dat is héél opmerkelijk. Hij blijft tóch contact zoeken met de mensen. Maar hoe moet dat dan? Als mensen niet in de nabijheid van God kunnen komen zonder

verteerd te worden?

Ik trek even een vergelijking met een hoogspanningsmast. Als je die hoogspanningskabels vastpakt, dan val je dood neer. Dus wat gebeurt er? Om zo'n mast staat een hek. Er staan waarschuwingborden. Levensgevaar! Als je als ouders ziet dat je kind in die mast wil klimmen, dan geef je hem de eerste keer een strenge waarschuwing. Als hij het weer doet, dan geef je hem straf. Allemaal: ter bescherming. Onderhoudsmonteurs mogen alléén naar boven klimmen, als ze een héél duidelijke instructie hebben gehad, een grondige opleiding, en ook het juiste gereedschap. En wie toch, óndanks alles, de mast inklimt en de draden vastpakt, die zal helaas de gevolgen ondervinden...

Als we dit vergelijken met God, zien we ál die elementen terug in de Bijbel. Ondanks al onze zonde, ondanks al onze fouten zoekt God tóch contact met ons als mensen. Maar dat kan alleen, als er heel veel veiligheidsmaatregelen worden getroffen. Ten eerste een hek. Adam en Eva moesten het paradijs uit. Waarom? Omdat ze niet meer in Gods nabijheid zouden kunnen voortbestaan. Als Mozes op de berg Sinaï de wet van God krijgt, de Tien Geboden, dan moeten de mensen beneden weten dat zij beslist niet in de buurt van de berg mogen komen (Exodus 19: 12). In de

tabernakel, het heiligdom van God, en later in de tempel in Jeruzalem, mag niemand in het Heilige der Heiligen komen, alleen de hogepriester, één keer per jaar, op de Grote Verzoendag. Het volk Israël en de priesters krijgen uitgebreide instructies, wat ze wel mogen doen, wat ze niet mogen doen, hoe ze in de tempel te werk moeten gaan. Dat is allemaal voor de veiligheid. Zoals een monteur alleen omhoog mag klimmen na een grondige opleiding, en zoals een astronaut alleen maar uit het ruimteschip mag in een beveiligd ruimtepak.

Helaas zie je gebeuren in het Oude Testament, dat mensen die veiligheidsvoorschriften niet altijd in acht nemen. Zo mocht de ark van God, de verbondskist, met twee gouden engelfiguren erop, alléén gedragen worden door priesters, aan lange draagstokken, en dan moest over de ark een doek worden gehangen. Mensen mochten die ark niet zomaar zien. Maar wat doet koning David in zijn onnozelheid? De ark moet naar Jeruzalem vervoerd worden. Hij wordt dan niet door priesters gedragen, er wordt geen doek overheen gelegd, maar de ark gaat op een nieuwe wagen, een ossenkar, en zo gaat het al hotsebotsend over de weg naar Jeruzalem. dan zit er een kuil in de weg, de wagen helt naar één kant en bijna kiepert de ark op de weg. Met de allerbeste bedoelingen steekt een jongeman zijn arm uit om de ark tegen te houden. Maar wat gebeurt er? Deze jonge man, Uzza, valt dood neer (2 Samuël 6).

Als je het leest, klinkt het als onrecht. Uzza deed toch zijn best? Maar u voelt wel aan: Uzza is hier veel meer een slachtoffer dan een dader. Een slachtoffer van de domheid van de mensen die dit zo georganiseerd hebben. Zonder veiligheidsmaatregelen kún je niet in Gods nabijheid verkeren. dat is een onmogelijkheid. De spanning tussen Gods heiligheid en onze onheiligheid is té groot.

3. Meer dan contact, zelfs een liefdesrelatie!

En nu het bijzondere... Die onnoemelijk hoge en heilige God wil niet alleen contact met mensen, Hij wil zelfs met u, met jou en met mij een liefdesverhouding opbouwen. Een persoonlijke, intieme relatie van intense liefde. God Zelf, in dat ontoegankelijke licht, verlangt naar u, naar jou... Je zou zeggen: dat is onmogelijk. Een onmogelijke liefde. Volkomen buiten de orde. Denkt u bijvoorbeeld even aan de Middeleeuwen. Stel dat een jonkvrouw, op een groot kasteel, verliefd zou worden op één van de horigen, zo man die op het land werkt, bijna als een soort slaaf. Die liefde zou volstrekt onmogelijk zijn. Twee mensen, die hartstochtelijk van elkaar houden, maar de kloof is te diep. En nu is dat nog maar gewoon in onze mensenwereld. Laat stáán een liefdesverhouding, een persoonlijke, intieme relatie tussen de Schepper en een schepseltje, een zondig mensje. U voelt wel aan: dat kán niet. En tóch zet God door. Want Zijn liefde overwint alle moeilijkheden.

Als je over die liefdesrelatie nadenkt, dan zitten daar hele veel kanten aan. Ik noem er vier.

Ten eerste: **die liefde tussen God en ons, die kán niet zonder verzoening.** De kloof van de zonde moet worden overbrugd. We zien dat ook in Jesaja 6. Jesaja kan alléén in leven blijven doordat één van die serafs, van die engelen, naar hem toe vliegt met een gloeiende kool. Daarmee raakt hij Jesaja's mond aan, en hij zegt, in vers 7: Nu zijn je lippen gereinigd, je schuld is geweken, je zonden zijn tenietgedaan.' Een relatie tussen God en ons kan alleen tot stand komen, als de schuld wordt verzoend. Dat is precies waarom God in Jezus Christus Mens geworden

is. God heeft Zich ingeschroefd in het menselijk bestaan, en als Mens, als Messias, heeft Hij al ónze schuld op Zijn schouders genomen. Dat is het wónder van de verzoening...

De tweede kant aan de relatie tussen God en ons, dat is deze: **wij worden opgenomen in de heiligheid van God.** Het Hebreeuwse grondwoord voor 'heilig' betekent letterlijk: 'apart gezet'. God stond apart van ons, er was een kloof, door de menselijke schuld. Maar als er verzoening heeft plaatsgevonden, dan zegt God: 'Nu hoor je bij Mij. Ik heilig jou!' Dat betekent dat wij voortaan aan Gods kant van de kloof staan, dus apart van deze wereld. We leven nog wel volop ín deze wereld, maar we zijn niet meer ván deze wereld, we laten ons niet meer door deze wereld in beslag nemen. Christenen worden in de Bijbel 'heiligen' genoemd (bijvoorbeeld in 1 Korinthiërs 1: 2). Alle christenen! Niet alleen een kleine elite, die door de paus heilige verklaard is. Wie gelooft in Jezus Christus, staat voortaan aan Gods kant van de kloof. Er is een intieme, persoonlijke liefdesrelatie ontstaan. En die liefdesrelatie wordt door God bevestigd in de Heilige Doop en in het Heilig Avondmaal. De doop is het teken van Gods verbond, van Gods bondgenootschap met ons. In het Heilig Avondmaal wordt dat bondgenootschap gevierd. Dat is de tweede kant aan deze relatie. (1) Geen relatie zonder verzoening. (2) Wie gelooft, is nu ook heilig.

Dan drie: als je zo'n relatie hebt gekregen met God, met de heilige God, ben je als het ware in de adelstand verheven. Die horige, op die middeleeuwse akker, is een prins geworden. En nu zegt God: '**Lééf dan ook zo!** Je kunt nu niet als een horige blijven leven, je bent nu een koninklijk kind.' We hebben gelezen uit 1 Petrus 1. Wat zegt Petrus daar? Hij zegt in vers 15: 'Leid een leven dat in alle opzichten heilig is, zoals Hij, die u geroepen heeft, heilig is. Er staat immers geschreven: "Wees heilig, want Ik ben heilig".' Adeldom verplicht. Je kunt geen slordig leven blijven leiden, het niet te nauw nemen met de waarheid, meedoen met roddel, smijten met geld, je tijd verprutsen met onbenulligheden. Nee, je bent gekocht met bloed. 'Wees heilig, want Ik ben heilig.' Dat is de derde kant van deze relatie. (1) Geen relatie zonder verzoening. (2) Wie gelooft, is nu ook heilig. (3) Lééf dan ook heilig.

En de vierde kant, tenslotte: als je gelooft in God, en je hebt een relatie gekregen met je Schepper, **dan heb je een bondgenootschap gekregen met de aller-, aller-, aller-, allermachtigste en grootste en verheven Koning die er is.** Als die ongelooflijk heilige God, met Zijn onvoorstelbaar krachtige uitstraling, als Die nou jouw Bondgenoot is, dan hoeft je toch nóóit meer bang te zijn? Nooit meer ongerust? Willem van Oranje, die heeft dat een keer prachtig onder woorden gebracht. Hij zei: 'Ik heb met de Potentaat aller Potentaten een vast verbond gemaakt.' Een potentaat, dat is een machthebber. 'Ik heb met de Machthebber van alle Machthebbers een vast verbond gesloten.' Dat betekent: een leven in de schuilplaats van de Almachtige.

Ja, het is een onmogelijke liefdesrelatie. En toch... en tóch mogelijk. God is door álle barrières heengebroken, zelfs de barrières van zonde en dood, om uw, om jouw hart te veroveren! De heilige God, Schepper van het heelal, oneindig in majesteit, die almachtige Koning, is uw, is jouw... Minnaar! Amen.